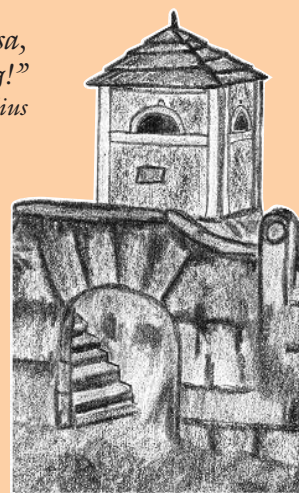

Etyeki

„Befelé nézz, bensődben fakad fel a jónak forrása,
s ha szüntelenül mélyíted, szüntelenül buzog!”

Marcus Aurelius

FORRÁS

Felelősséggel Etyekért – független, civil közéleti havilap

XII. évfolyam 05. szám

2019. május

Fantasztikus chardonnay-k, délutáni korlátlan kóstoló, izgalmas, helyi kulináris finomságok, fergeteges buli, naplemente, tűzgyújtás

PROGRAM:

- 15:30 - 16:30** Chardonnay mesterkurzus
- 17.00 - 20.00** Sétáló kóstoló
- 20.30 - 22.30** Random Trip koncert
- 22.30 - 24.00** Afterparty DJ Q-Cee-vel

A JEGY ÁRA 12 000 FT/FŐ | ETYEKIEKNEK : 9000 FT/FŐ

Jegyek kaphatók az Etyeki Kúriánál, illetve a jegymester.hu oldalon keresztül.

A Chardonnay mesterkurzus ára: 5000 Ft/fő

Jelentkezni az etyek@etyekikuria.com e-mail címen lehet.

*A jegy ára tartalmazza a sétáló kóstolón a korlátlan borfogyasztást, a busztranszfert és az esti koncerteken való részvételt. Az etyeki kedvezményes jegy a busztranszfer igénybevételére nem jogosít.

A jegyár nem tartalmazza a pohárbérlési letét díját, a Gasztroudvar kiállítóinak termékeit, a 20 óra utáni bor- és ételfogyasztást az Etyeki Kúria teraszán. Budapestről, a BAH csomóponttól busztranszfert biztosítunk az Etyeki Kúriához és vissza.

A transzfer árát a belépőjegy tartalmazza, de előzetes regisztrációhoz kötött! Jelentkezni az etyek@etyekikuria.com email címen lehet.

Május 25-én tartotta nyílt nevezésű horgászversenyét az Etyeki Horgász Egyesület. A jó hangulatú versenyen a következő eredmények születtek:

Férfi: 1. Takács Péter, 2. Kalászi Pál, 3. Kovács Zoltán és Toma Attila. Női: 1. Toma Katalin, 2. Fazakas Melinda, 3. Bedő Éva. Ifi: 1. Vranek Máté, 2. Toma Dávid, 3. Garai Angéla. Gyermek fiú: 1. Takács Kristóf, 2. Németh Zétény, 3. Potyók András. Gyermek lány: 1. Iván Kinga, 2. Berényi Hanna, 3. Szőke Anna. Vendég: 1. Dusnoki Zsolt, 2. Büki Róbert, 3. Szegedi Sándor. A legnagyobb halat Fazakas Melinda fogta ki (12,06 kg). *Gratulálunk minden versenyzőnek!*

NYÁRI NAPKÖZIS TÁBOR

Etyek Nagyközség Önkormányzatának pénzügyi támogatásával és felügyeletével

Gyere, töltsd velünk a nyarat!

Kedves gyerekek, tisztelt szülők! Az idei nyári szünidőben is megrendezésre kerül a napközis gyerektábor, július 1-től augusztus 16-ig.

Amit kínálunk: Állandó felnőtt felügyelet, teljes ellátás (reggeli, ebéd, uzsonna), sportfoglalkozások, elméleti és gyakorlati foglalkozások, kirándulások, biciklitúrák, kézművesedés, mesesarok, vetélkedők, és sok-sok játék és nevetés...

Amit kérünk: Időjárásnak megfelelő (sport)ruházat, váltóruha, kitöltött jelentkezési lap, kitöltött szülői nyilatkozat. Otthon már feleslegessé vált csomagolópapírt, színes papírt, színes ceruzát, festéket, bármit, amiből hasznos dolgot készíthetünk szívesen fogadunk.

Részvételi díj: 5.000 Forint/fő/hét (a napi háromszori étkezés díja)

Amennyiben a részvételi díj megfizetése komoly anyagi terhet jelentene, kérjük, jelezze azt a szervezők felé, hogy anyagi okból egy gyermek se maradjon távol.

Jelentkezés, befizetés: A kiválasztott hetet megelőző pénztig kiegészítésben a CBA mellett a Kamilla virágboltban.

További felvilágosítás: Tiszekerné Bozsányi Kamilla: +36-30-435-9464; Hargitai Zoltán: +36-30-387-6395.

Letölthető dokumentumok: www.etyekse.hu

Mindenkit szeretettel várunk!!!

Az európai parlamenti választások végeredménye Etyeken

A belföldi szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok száma: 3.364 fő

Megjelent: 1.519 fő (45,1%)

Érvényes szavazólapok száma: 1.513

Érvénytelen szavazólapok száma: 6

Listákra leadott érvényes szavazatok

FIDESZ-KDNP	780	(51,55%)
MOMENTUM	220	(14,54%)
DK	220	(14,54%)
MSZP-PÁRBESZÉD	109	(7,20%)
JOBBIK	60	(3,97%)
LMP	47	(3,11%)
MI HAZÁNK	37	(2,45%)
MKKP	36	(2,38%)
MUNKÁSPÁRT	4	(0,26%)

Postánkból

Ezt mi is megcsináltuk volna...

Tisztelt Képviselő-testület! Örömmel szolgál, hogy a Kálvária környékén nagy virágosításba fogott az önkormányzat, színesedik a közterület. A képviselő testületi ülés előterjesztésében az olvasható, hogy egyetlen cégtől kértek árajánlatot a közel egymillió forintos munkára. Tisztelettel kérdezzük, hogy minket, akik itt élünk, dolgozunk és ide fizetjük az adónkat, nem kellett volna megkérdezni? Talán olcsóbb is lett volna és megvalósult volna az a választási ígéret, hogy „előnyben részesítjük a helyi vállalkozásokat.”

Az etyeki virágosok

Kedves Baráti Andi!

Sok-sok gondolat fogalmazódott meg a könyvszeretők szívében a hír hallatán, hogy búcsút intettél, szinte otthonodnak mondható könyvtári munkádnak.

Köszönjük a sok-sok kedves szót, tanácsokat és a sok vidámságot, mely körülött szeretetteddel. Öröm volt belépni a könyvtárba.

Bizonyára azoknak is sokat jelentettél, akikkel megszeretted az olvasás örömét, közben lebetegedtek és Te fáradtságot nem kímélve, házhoz vitted az olvasnivalót, amely így kissé enyhítette a fájdalmat, egy éppen az oxigénhiányt.

Köszönjük! Úgy érezzük, sokunknak hiányozni fogsz, de ismerte Téged, megtalálod a helyet, ahol nyugodtabb körülmények között, azonos tenni akarással, még vidámabbak lesznek további napjaid.

Ezt kívánja olvasóid apraja-nagyja.

Nyitott könyv

Hagyományainkhoz híven idén is megrendezzük felolvasóestünket, melyen Önnek is alkalma nyílik, hogy megossa a jelenlévőkkel kedvenc versét, vagy prózarészletét.

Szeretettel várjuk

2019. június 15-én (szombaton) 17 órakor a Segítő Kéz Szociális Intézményben (Magyar u. 1.)

Az estét jó idő esetén szalonnasütéssel fűszerezzük.

Szalonnát, kenyeret, bort szívesen fogadunk.

Etyeki Versmondók Köre

KONCERT A
SZENTJÁNOSBOGARAK
RAJZÁSÁRA

**SIGNUM
KÓRUS**

**RAJZÁS
ALCSÚTDOBOZ
ARBORÉTUM
2019.06.15.
SZOMBAT
20:00**

A SIGNUM KÓRUS
XXIX. ÉVADZÁR KONCERTJE
RENDHAGYÓ HELYSZÍNEN

A koncert ingyenes, azonban az arborétumba belépőjegyet kell váltani.
Felnőtt: 2200 Ft, diák, nyugdíjas: 1100 Ft
A szentjánosbogarak rajzása a koncert után veszi kezdetét.

W
W
W
.
S
I
G
N
U
M
K
Ó
R
U
S
.
H
U

A Pünkösöd ereje

Apostolok Cselekedetei 2, 42-47.

Pünkösdkor az Egyház létrejöttét, születését, a Szentlélek kitöltését ünnepeljük. Az isteni erő kiáradása után megalakul az első gyülekezet, amelyről számos fantasztikus tényről olvasunk az ApCsel 2, 42-47. szakaszában. Ebben a részben láthatjuk Isten Szent Lelkének erejét és érthetjük meg Pünkösöd tartalmát. Első renden arról számol be Lukács, hogy ez a közösség egy dicsőítő, Istent imádó közösség volt: „*Napról napra állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban... dicsérték az Istent.*” Az imádságra és imádásra épült a gyülekezet. Nem ők követték csodákat és jeleket, hanem csodák és jelek követték az ő munkálkodásukat: „*...az apostolok által sok csoda és jel történt.*” Őszinte, tiszta, Istennel és egymással való közösség jellemezte őket. Ez nem olyasvalami, amit előre el lehet tervezni, meg lehet szervezni, azért hogy embereket vonzzanak magukhoz. Azután evangelizáló közösség voltak. Minden, amit tettek és ahogyan tettek evangelizáció volt. Nem „intézményesítették” az evangélium hirdetését. Az életük volt az evangelizáció: „*...kedvelte őket az egész nép.*” Harmad sorban tanuló gyülekezet volt: „*...kietartóan részt vettek az apostoli tanításban...*” Elkötelezetek voltak Isten Igéjének hallgatásában és tanulmányozásában. Tudni akartak, ismerni Isten szavát. Végül pedig a szeretet gyülekezetek voltak: „*...együtt voltak és mindenük közös volt. Vagyonukat és javaikat eladták, szétszították mindenkinek: ahogyan éppen szükség volt rá.*” Közel álltak egymáshoz a hívők és szolgálták egymást. Igazi család voltak. Mindezen jellemvonásoknak az lett az eredménye, amit így olvasunk: „*Az Úr pedig napról napra növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel.*”

Áldott Pünkösdi Ünneplést kívánunk minden Kedves Olvasónak!

Hunyadi János
református lelképásztor

Etyek anno...

Kirándul a női kórus 1960-ban

Kiss Béláné archívumából

Neufeld Sándor és Mór Mária esküvői menete
a Honvéd utcában 1960-ban

Az esküvő

Etyek, 1935 tele

Forró volt és nehéz. Mindig félve vettem a kezembe, egyszersmind nagy büszkeséggel, mert úgy éreztem, ehhez a feladathoz fel kellett nőni. Pedig anyám sokáig nem engedte, hogy hozzányúljak. Nem tudom, hogy engem féltett jobban vagy a ruhákat, de egy biztos: mindig azt mondta, kicsi vagyok még. Aztán egy alkalommal temetésre készültünk, az anyám fel és alá rohangált a házban, de nem a halott miatt, hisz nem is kedvelte. Nőrokon. Ennyit mondott róla, amikor kérdeztem, ki volt ő nekem. Amiatt volt ideges, hogy indulni kellett volna, de a két bátyám még gatyában futkosott a ház körül, a húgom bőgött, a nővérem nem volt sehol, biztosan „megint a Karcsival bujkál”, én pedig „csak tátom a számát”. Na, ekkor adta oda a vasalót először. A Karcsi pedig azóta megkérte a nővérem kezét.

Annyiszor láttam már, hogy tolja az anyagon a forró vasat, hogy mutatnia sem kellett. A parázsló faszenet ő tette bele, aztán magához intett és elviharzott. Én pedig lóbálni kezdtem a súlyos vasalót, mert így láttam tőle. Mikor felizzott, óvatosan kisimítottam a ruhákat. Még dúdoltam is közben, ahogy ő szokott. Mennyire szerettem az átforrósodott anyag illatát! Olyan boldog voltam, szíppantottam a levegőt, néztem a varázslatosan eltűnő ráncokat, lóbálás után a vörösen felizzó parazsat, és arra gondoltam, nagylány lettem. Pedig csak anyám nem ért rá, hogy a ruhákkal foglalkozzon.

Azóta már a szenet is én teszem bele, és ezen a jeles napon a nővérem kötényt is én vasalhattam.

Az esküvőjére készülődtünk. Anyám kikeményítette az anyagot, a két bátyámat pedig odaparancsolta mellém. A kötény vasalása ugyanis nem egyemberes feladat. Minden egyes rakott ránc élét le kell fogni a két végén, hogy szép rendben sorakozzanak egymás mellett, akárcsak a harmonika redői. Már fáj a karom a súlyos vasalótól, de egy pengőért sem adtam volna ki a kezemből. Hetek óta varrtak és hímeztek az asszonyok, mind a Juli ruháján dolgoztak. Csak a párta volt a régi, azt a nagyitól kapta. Anyám is azt viselte, amikor apám oldalán az oltár előtt állt. Én majd újat kapok, hiszen ezt majd már a nővérem lánya kapja meg. De a ruháját erre a napra varrták. Még én is hímeztem. Sosem láttam még ennyi bársonyszalagot, mint ami a ruha aljára került. Apám nyolcvan pengője is majd' elment rá, de „hadd lássák, hogy Julit jól kistafiroztuk”, mondta az anyám.

Szerettem, amikor összeültek kézimunkázni az asszonyok. Olyan történeteket hallottam, amiket amúgy el nem meséltek volna, szeméremből. Itt hallottam Jolán néniről, a tanító feleségéről, akit nem látni másban, mint feketében, és folyton a templomban tölti az idejét, hogy bizony igazi udvartartása

volt fiatal lány korában. Egy alkalommal nagy verekedés tört ki a portájukon, amikor az éjszaka leple alatt az akkor még csak tizenhét éves Jolánnak májusfát készültek állítani a fiúk. Ám a lány apja résen volt, és vasvillával kergette el a fiatalokat. Mindet, hisz nem tudhatta, melyik közöttük a szerelmes legény. Tollfosztás közben pedig azt tudtam meg, hogy a nagyapám alig látott, annyi lánytól kapott szalagot a kalapjára, amikor indultak a sorozásra és még utoljára megálltak a falu végén egy-egy lopott csókra, amit aztán majd ízlelgethetnek a fronton. De amikor visszatért a nagyapám a nagy háborúból, egyetlen szalag volt a csuklójára kötözve. A nagyanyámé. Csak arra vigyázott.

Nagy szerelem volt az övék. Apám szülei is szépen éltek, de nekik nem jutott sok idő. Apai nagyapám elesett a doberdói csatában, a felesége szalagjával együtt.

Karcsi is szereti a nővéremet, ahogy anyám fogalmazott irigykedő asszonytársainak a templomból hazafelé jövet: „Már most a tenyerén hordozza, pedig Juli még nem is szült neki fiút.” Én is szerelmes akarok lenni! De még csak tízéves vagyok, lapos, mint a deszka és szeplős, mint a fűrj tojása. Ráadásul alacsony, mint a törpefenyő. Apám szokta ezt mondani, mert éles a nyelvem és szurkálók a szavaimmal.

Mire végeztünk a vasalással, a koszorúslányok is elkészültek. Gyorsan én is magamra kaptam a gyönyörű ruhámat, hagytam, hogy az egyik néném felforrósított újságpapírra tekerje rakoncátlan tincseimet, hogy sűrű loknikat varázsoljon a szénakazal helyére, majd elcsentem a nagy vörös rúzsát, amit még Párizsból kapott a milleniumi ünnepekre. Nagy becsben tartotta, pedig már igencsak dohos szagot árasztott, de nem bántam. A két orcámra tettem belőle egy-egy pöttyöt, és jól elkentem, amitől nem csak pír került sápadt bőrömre, hanem a szeplőimből is eltakart egy keveset.

Hideg volt, ropogott a hó a talpunk alatt, amikor elindultunk. A falu szélén laktunk, a temető szomszédságában. Elöl ment a zenekar, vöröslött az arcuk a hidegtől, amin még a pálinka sem segített. A nővérem majd' sírva fakadt, amikor a hótól vizes lett a ruhája alja, és bosszankodott, hogy miért nem nyáron esküdnek.

– Falun nyáron a föld vár, nem a nászúgy, lányom – hurrogta le az apám, mire Juli csak szípozott.

Mozgattam az ujjaimat a vastag kesztyűben, miközben a Körpince míves ajtajait vettem számba. *Huszonhét, huszonnyolc, huszonkilenc... harminc.* Körbeértünk. Ez már amolyan hagyomány, zarándoklat. Van a helynek valamiféle varázslatos hangulata. Az egymásra pillantó pinceajtók mintha beszéléne egymáshoz. Nem egyszer sétáltam be a pincék közé olyankor, amikor egy lélek sem járt arra, mégis neszt hallottam. Suttogást. Bent rekedt hangulatot, szüreti multságok emlékét, esküvők boldogságát, hétköznapok ünnepét. Azt hiszem, a nővérem is itt akart hagyni valamit a nagy napból, még akkor is, ha fázott.

Az esküvői menet vége még kint volt, amikor az eleje már elindult az enyhe emelkedőn felfelé, elhagyva a pincesorot. A templom felé közeledve egyre-másra bukkantak fel a népek, megbámulták a menetet. Mindenki tudta, kiknek a napja ez, mégis, a kíváncsi tekintetek sorfalat álltak a régi kőkerítés mellett. Még a hidegről is elfeledkeztem. Büszkén lépkedtem a nővérem mögött, ahogy magával ragadott a hangulat. A templom körül a nagy fák ágain könnyű takaróként pihent a vastag hó, én pedig lehunytam a szemem és képzeletben magamra húztam a hótakarót. Már nem hallottam a zenekart, a népek hangját, nem éreztem a hideget, elgémberedett lábujjaimat sem fájlaltam már. A jövőben jártam, még meg nem történt emlékek nyomát kerestem és mosolyra húzódtott a szám.

Bauer Barbara

Hol sírjaink domborulnak...

Az 1914-ben, az első világháború idején a beolvasztás elől Etyekre menekített lélekharang 1919 óta áll az etyeki temetőben és a mai napig magánkézben van. Az eredetileg fából készült harangláb azóta már időtálló szerkezetű. Nem úgy a kő, ami porlik, kopik az idők során. A régmúlt idők síremlékei ma már többnyire csak torzók formájában fedezhetők fel, felirat nélkül. Az 1930-as népszámlálás idején a községben 865 magyar és 3133 német anyanyelvű polgár lakott. Ez a magyarázata annak a sok-sok műemlékként, egyúttal a temető kerítéséként szolgáló régi sírkeresztnek, amin még fellelhető, hogy nagy többségükön a felirat német nyelvű volt.

Az önkormányzat, a református és a katolikus egyház tulajdonában lévő temető számos rejtélyt, településünkről áruklódó nyomot, az itt élők múltját őrizi. Egyes részeit legenda övezi, ismeretlen, eddig el nem mesélt történeteket temetett el. De az etyeki sírkert egyúttal a mindennapok, a jelenünk része is és mint ilyen, üzemeltetése, fenntartása és karbantartása a tulajdonosok és a velük szerződésben álló üzemeltető Iharos Kft. feladata. Májusban került sor arra az éves bejárásra, melyen *Garaguly Tibor* polgármester, *Bálványossy Orsolya* településfejlesztési és üzemeltetési ügyintéző, *Szarka Miklós*, az Iharos Kft. vezetője, valamint *Hunyadi János* református lelkész és *Mészáros Péter* katolikus pap volt jelen abból a célból, hogy az aktuális teendőket, azok megvalósítási sorrendjét megállapítsák, ahogy az elmúlt időszakban is tették. Hogy Etyek temetője ápolat, karban tartott és rendezett, az éppen az együttműködésnek köszönhető. Az elmúlt években az önkormányzat felújította a ravatalozót, az épületet előtetővel bővítette, az Iharos Kft. pedig új koporsóhűtőt vásárolt. Az önkormányzat kialakította a gyalogosbejárót, áthelyezte a nagykaput és új urnafalat helyeztetett ki. Az Iharos Kft.-vel közösen bekerítette a temető teljes területét. Az önkormányzat folyamatosan gondoskodik a terület parkosításáról, javítja az utakat, valamint megoldást keres a vis major esetekre is. Erre példa a sírkert területén beszakadt két pince is, melyeket pályázati keretből volt szükséges feltölteni a balesetveszély elhárítása és a terület elérhetősége miatt is.

A temető harangja magántulajdonban van, korszerűsítése – helyzetéből adódóan – nem kivitelezhető. A ravatalozó mögött kialakított nyitott, de kulccsal zárható rotunda alkalmas arra, hogy ott kerüljön felállításra a katolikus egyház tulajdonában lévő harang. A jelenlévők megegyeztek abban, hogy a harang kihelyezése, gépesítése összefogással és önkormányzati támogatással megoldható. *Garaguly Tibor* javasolta a harang környezetének rendbetételét, térkövezését, időtálló harang-

láb készítését, a felszámolt, veszélyesnek minősített, elborult sírkövekből emlékkiállítás építését az íves, impozáns kör alakú területre. Valamint kérte, hogy a kivitelezés (harangláb, térkövezés, elektromos vezérlés kiépítése) etyeki vállalkozókkal kerüljön megvalósításra.

Hunyadi János református lelkész kérésére az önkormányzat felajánlotta két ventilátor elhelyezését a ravatalozóban, melynek szükségességével a jelenlévők egyetértettek. A temető belseje felé indulva az üzemeltető elmondta, hogy a terület vízvételi lehetőségei problémamentesek. Az önkormányzat 10 db locsolókanna kihelyezését javasolta, melyet a temető rendelkezésére is bocsát bízva abban, hogy használói azokat minden alkalommal vissza is teszik a vízvételi pontokhoz.

A temető bejárása éppen a fűnyírás napjára esett. A nagy esőzés utáni, frissen ápolat füves terület, a tavaszi, dúsan zöldelő fák és cserjék látványa igazán szép képpel szolgált a délelőtti sétához, ám a legmagasabb pontra érve felszámolt sírok összehordott halmával találkozott a társaság. A súlyos kő- és betonsitt elsősorban veszélyes, de rendezetlen képet is nyújt. Ahhoz azonban, hogy ez az állapot felszámolásra kerülhessen, egy ide vonatkozó rendelet módosítására van szükség. Polgármester úr felajánlotta az üzemeltetőnek, hogy a rendelet módosítása után az aktuális sített elszállíttatja, de utána – a felelősségi viszonyok felállítását követően – már nem megengedhető, hogy a temető területén potenciális veszélyt jelentő kövek, összetört kőtáblák heverjenek.

Javításra szorít a temetőt kettészelő út egy szakasza is, valamint a jelenlévők megállapodtak abban, hogy a megsüllyedt részek – legyen az a temető területe alatti pince, vagy beomlott sír –, veszélyesek lehetnek, azok lekerítéséről az üzemeltetőnek kell gondoskodnia.

Garaguly Tibor felhívta az üzemeltető és a tulajdonostársak figyelmét arra, hogy fák, nagyra növő, jelentős gyökeret eresztő bokrok, cserjék ültetése csak abban az esetben lehetséges, ha azzal a szomszédos sír területét sem terjedelmével, sem átnyúló ágaival, lehulló leveleivel, termésével nem zavarja. A megvásárolt sírhelyek körüli rész közterület, az növényekkel nem betelepíthető. Amennyiben van ilyen, azokat el kell távolítani.

A temető bejárásának utolsó állomása az a jelentős méretű üres terület volt, amit árok vesz körül, amit legenda övez régi sírok, öreg fák között. Bár az árok megnehezíti a járást, Péter atya szerint azt nem felszámolni, hanem hangsúlyozni kell. Ma már a történelem része, ahogy a temető egésze is, benne minden kő, kereszt, felirat és hátrahagyott emlék is Etyek múltjáról mesél. A gondozott sírkert, az őrséget álló kereszt, Etyek elmúlt két-három évszázadának lenyomata több mint egy temető: szépen ápolat emlékpark, ami megállásra, gondolkodásra készlet.

Bauer Barbara

Azt beszélik a faluban...

- Eljött a pillanat, hogy feltegyem a kérdést, ami már sokakat érdekel Etyeken. Indulnak a képviselő-testület tagjai és a polgármester az őszi önkormányzati választáson?

- Igen.

A 2019-es magyarországi önkormányzati választást várhatóan 2019 őszén tartják. A pontos dátumot a köztársasági elnök, Magyarország államfője hirdeti ki 90 nappal a választást megelőzően, de előreláthatólag október 13. lesz az a nap, amikor 19 megye települései képviselőket és polgármestereket választanak a következő 5 évre. Etyeken a jelenlegi képviselő-testület, valamint a testület tagja és egyben vezetője, Garaguly Tibor polgármester 2010-től képviseli a település érdekeit.

Közel tíz év, két ciklus tapasztalatára, a jelenlegi helyzet-re és a jövőre vonatkozó elképzelésekre fókuszálva beszélgettem polgármesterünkkel.

- A kezdeteket megelőzi az a múlt, amit készen kapott a testület. Hogy jellemezhető ez az időszak?

- A 2006-2010 közé eső időszakban nehéz volt a helyzet Etyeken – felelt Garaguly Tibor tömören, de aztán kifejtette gondolatait. – 3 polgármester, 4 jegyző, 32 képviselő váltotta egymást a nem megfelelő szakmai, pénzügyi vezetés szülte viták és személyeskedés mellett. Etyek anyagi helyzete is kritikus volt. 55 millió forint mínusszal, kifizetetlen számlák sorával zárult le ez az időszak. De említhetném azt a 11 bírósági pert is, amit szintén megörököltünk és amiben helyt kellett állni, végig kellett vinni. Most mondhatom, hogy az okos ember más kárán tanul! De az etyieknek és Etyeknek sajnos a saját kárán kellett megtanulnia, hogy a közösségért való gondolkodás és tevékenykedés fontosabb, mint az egyéni és kiscsoportos érdek kiszolgálása. Ahogy azt is saját kárán kellett megtanulnia, hogy kis településen nincs helye a pártpolitikának.

- A 2010-es választást nyerte meg a jelenlegi testület. Mennyi időre volt szükség a talpraálláshoz?

- Az első évben a talponmaradás volt a cél, de szakértelemmel, türelemmel, megalapozott, koncepciózus döntésekkel és sok munkával átlendültünk a nehézségeken. Azóta, szinte változatlan képviselő-testülettel állandó a célunk: szolgálni a közösséget.

- Azt mondják, ahol felüti a fejét a változtatás igénye, a váltás hangulata, az a levegőben is érződik. Etyeken milyen a levegő?

- Etyeken jó a levegő. Talán attól a gyakran elhangzó kérdéstől, ami úgy hangzik: „ugye indultok a választáson?”, és attól a sok biztatástól, amit az utcán, a rendezvényeken, vagy akár virtuális térben kapunk. Egy biztos, folytatni kell a megkezdett munkát, sok a feladat. Hiszen a cél, hogy az összességében megalakuló képviselő-testület a legjobb tudása szerint, önzetlenül képviselje a település és az itt élők érdekeit.

Marácz László képeiből nyílt fotókiállítás megnyitóján

- Tíz év tapasztalata van mögötted. Megfogalmaznád, mit jelent polgármesternek lenni?

- Ahogy mindenki más, etyekiként, itt élő polgárként én is megtettem mindent a településért, amit tudtam. Lakóként részt vettem a közösségi eseményeken, nem dobtam el a szemetet, volt véleményem. Polgármesterként is ezt teszem, azzal együtt, hogy így már ez szakma és életforma együttesen. Szakma, hiszen a település és az itt élők érdekeit kell képviselni és szolgálni, életforma, mert képviselőtársaimmal együtt egyfajta példát kell mutatnunk. Az elmúlt évek alatt nagyon jól együttműködő csapatát alakult a testület. Összeccsiszolódtunk, a munkáról és az etyiek érdekeinek képviseletéről már semmi nem tereli el a figyelmet. Nagy örömmel szolgálna, ha a jelenlegi képviselőtársaim tudnák vállalni a jelöltséget és együtt indulnánk a választáson, hogy a jövőben is együtt képviselhessük a közösség érdekeit. Etyeken sok a civil szervezet, az ötleteikkel és kritikájukkal szolgáló lakó. Ők mind a munkánkat segítik, az ő tevékenységük vezetett el minket oda, hogy megalkothassuk az Etyek 2029 kérdőívet, hogy közösen tudjuk kialakítani az irányt.

- 2029. Beszédés szám.

- Nem véletlenül. A megkezdett munkát folytatni kell. Etyek a reneszánszát éli. Közösen teremtettük meg azt az alkotói légkört, amiben boldogulhatunk, fejlődhetünk. Ez nem egy „one man show”, de még csak nem is egy kis csoport érdektevékenysége. Együtt megyünk, mert csak közösen tudjuk megvalósítani az elképzeléseinket. Az etyiek elképzeléseit. Erről szól az Etyek 2029 tizedes terve.

- A folyamatban lévő projekteket látjuk, de mit hoz a jövő?

- Az útépítés, a járdák felújítása mellett a sportszarnok és a termálfürdő felépítése olyan beruházás, aminek az előkészítése már meg is kezdődött. Tessely Zoltán országgyűlési képviselő és miniszterielnöki biztos is nyilvánosan említést tett ezen kiemelt beruházásokról. Leadtuk a kormánynak a következő 5 év forrásigényét, közel 9 milliárd forint értékben. Ebben szerepel az egyik kiemelt projekt, a már említett termálfürdő, de talán ennél is fontosabb az új általános iskola megépítésének előkészítése. Nem csak a Magyar Államnak, hanem nekünk, az önkormányzatnak, a pedagógusoknak, a szülőknek a legfontosabbak a gyerekek. Nekik építjük a jövőt. És van egy jó hírem: a képviselő-testület már meg is vásárolta az új iskolához a telket és megkezdődtek az előkészítő munkálatok.

- Mi lesz a régi iskolával?

- Keressük az épület hasznosításának lehetőségét, de örömmel szolgálna, ha vissza tudnánk adni eredeti tulajdonosának, a Római Katolikus Egyháznak, hogy eredeti funkciójának megfelelően, egyházi iskolát tudjon benne üzemeltetni.

- Már csak egy kérdésem van. Mikor marad idő a választási kampányra?

- Sajnos kampányra nincs időnk. Őszig még sok a dolgunk. Be kell fejezni a Felsőhegy utca felújítását, majd a Széchenyi utca és a Vadvirág utca felújítása után, amennyiben nyerünk a pályázaton, akkor megkezdődik a Vajda János utca felújítása is. Be kell fejezni a Turisztikai Központ építését, ahogy a környezetben az új történelmi, kulturális, szakrális központ kialakítását, a Magyar-kút környékének rendbetételét is. Partnerségben az állammal felépítjük a Fejérvíz új épületét, befejeződik az Etyeki Németek Egyesülete kezelésében lévő ház felújítási projektje, az orvosi rendelő vakolása és környezetének akadálymentesítése, valamint a Vörösmarty tér új arculatának kialakítása –, hogy csak a legfontosabbakat említsem. De, hogy a kérdésre válaszoljak, ígérem, hogy a választás előtt még beszélgetünk az elmúlt évek eredményeiről és a jövő évek terveiről. Ígérem pedig csak olyat szoktam, amit be is tudok tartani.

- Köszönöm!

BB

Gyümölcsfa telepítés

Kedves Etyeki Lakosok!

Etyek Nagyközség Önkormányzata hosszú távú, közterület, zöldfelület, megújítási programjának keretében 2017-ben 649 db, 2018-ban 832 db őszibarack, meggy, cseresznye, sárgabarack, alma, körte, szilva fajtájú gyümölcsfa került kiosztásra térítésmentesen.

Háztartásonként maximum 3 darab gyümölcsfa igényelhető (elsősorban azok részére, akik a 2017. és 2018. évben nem igényeltek) etyeki **állandó lakcímmel rendelkezők** részére (lakcímkártya bemutatása szükséges!), amelyet saját ingatlanukon ültethetnek el.

A gyümölcsfa igények leadása a Polgármesteri Hivatalban, a Könyvtárban és a Segítő Kézben elhelyezett, valamint a webetyek.hu honlapon, az önkormányzat Facebook oldalán megtalálható, vagy az alábbi igénylőlapok kitöltésével történik.

Az igények befogadási határideje: 2019. július 10.

Az igények felmérését követően a gyümölcsfák kiosztására várhatóan 2019. októberében kerül sor.

Újítsuk meg közösen zöld felületeinket, településünket!

Üdvözlettel: **Garaguly Tibor** polgármester

IGÉNYLŐLAP GYÜMÖLCSFA TELEPÍTÉSHEZ

Név:.....

Ingtalan címe (hrs.):..... Állandó lakcím:.....

Elérhetőség: telefon: E-mail:

2017/2018. évben igényelt-e gyümölcsfát: igen nem

Igényelt gyümölcsfák (maximum 3 db gyümölcsfa/háztartás)

Őszibarack fehér húsú.....db sárga húsú.....db

Meggy..... db

Cseresznye..... db

Sárgabarack..... db

Alma piros.....db sárga.....db

Körte őszi.....db téli.....db

Kékszilva.....db

Az igénylőlapokat a Polgármesteri Hivatalban, a Könyvtárban és a Segítő Kéz intézményben kérjük leadni, illetve elektronikusan a titkarsag@etyek.hu email címen.

Határidő: 2019. július 25.

Határozatok

122/2019. – Új településrendezési eszközök záróvélemény kérése OTEK alóli felmentés kéréssel

A testület egyetért azzal, hogy az állami főépítész záróvéleményében megfogalmazott 1-5 pontok alapján a tervdokumentáció pontosításra kerüljön, továbbra is támogatja a vendéglátás funkciót megfelelő építési szabályozási feltételek mellett az Újhegyen és az Öreghegyen.

124/2019. (V.03.) – Az Etyek, Magyar u. 5. sz. alatti, Etyeki Németek Egyesülete használatában lévő épület „VP6-7.2.1-7.4.1.1-16 - Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés” pályázat keretében történő felújításával összefüggő kérdésekről

A testület a projekt megkezdése érdekében jóváhagyja a New Dream Home Kft. (Etyek, Ötház u.18/b.) kivitelezővel megkötendő vállalkozási szerződés megkötését.

125/2019. (V.03.) – Az Etyeki Sport Kft. működésével összefüggő kérdésekről

A testület, mint az Etyeki Sport Kft. alapító tagja 1,5 Mft forint pótbefizetést nyújt az Etyeki Sport Kft. veszteségeinek pótlására, a szükséges forrást az önkormányzat költségvetése pénzmaradványának terhére biztosítja.

129/2019. (V.15.) – A 8108.j. Etyek-Háromrözsza összekötő út 2+394 km szelvényében (Etyek-Botpuszta) kiépítésre kerülő körforgalmú csomópont, csatlakozó utak, gyalogjárdák, buszmegálló öblök és peronok, vízelvezető rendszer és zöldfelületek üzemeltetéséről

A testület hozzájárul a beruházás megvalósításához szükséges csapadékvíz befogadói, valamint az Etyek 0138, 0143, 1515, 1530/, 1531 hrsz.-ú önkormányzati tulajdonú ingatlanok vonatkozásában tulajdonosi és közútkezelői nyilatkozatok kiadásához, jóváhagyja az üzemeltetői megállapodást a Magyar Közútkezelő Nonprofit Zrt.-vel.

130/2019. (V.15.) – Döntés Etyek utcáinak melegaszfalttal történő helyreállítási munkáira beérkezett árajánlatok elbírálásáról

A testület a Varga Aszfalt Kft.-t (Budapest, Szentmihályi út 131.) bízta meg Etyek utcáinak helyreállítási munkáival. Elvégzendő munka: 1. Aszfaltburkolatú utak kátyúzása (átlag 6 cm vastagságban - AC 11 kopó jelű aszfaltkeverékkel, szelvéggel, törmelék elszállítás): 10.200 Ft/ m². 2. Aszfaltburkolatú utak megsüllyedésének helyreállítása, 5-20 m²-es felületek (szerkezetbontással, kb. 6 cm aszfalt, 15 cm beton, homokos kavics), új aszfaltburkolat készítése (6 cm AC 11 kopó, 15 cm C-10-24/KK min. beton, 15 cm homokos kavics, törmelék elszállítás): 11.040 Ft/ m² (bruttó) kivitelezői díj ellenében.

131/2019. (V.15.) – „Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására” kiírt pályázatra benyújtandó pályázatról

A testület pályázatot nyújt be a Vajda János utca felújítására, a pályázati részvételhez az általános tartalékkeret terhére 5.407.450 Ft saját forrást biztosít.

132/2019. (V.15.) – Etyek Nagyközség virágosításáról

A testület elfogadja a Zöld Zóna Plusz Kft. által benyújtott árajánlatot.

133/2019. (V.15.) – Etyek, Vörösmarty tér zöldterület hasznosításáról

A testület a következő eszközök beszerzését a 2019. évi költségvetés terhére, br. 3,7 Mft értékig megvalósítja: kültéri asztalitenisz asztal, edzősarok, sakkasztal padokkal, ülőpadok, asztal padokkal, ivókút.

134/2019. (V.15.) – Etyek településrendezési eszközeinek módosításával összefüggő kérdésekről

A testület jóváhagyja Városy Péter tervezővel megkötendő megállapodást, a szerződés megkötéséhez szükséges 275.000 Ft forrást 2019. évi költségvetésének tartalékkerete terhére biztosítja.

140/2019. (V.30.) – A Velencei-tó és Térsége, Váli-völgy, Vértes Térségi Fejlesztési Tanács beruházásában létrehozott vagyron (Bicske-Tarján-Etyek közötti kerékpárút megépítése és kapcsolódó fejlesztések kivitelezése I. és II. ütem, valamint az Etyeki Gasztrosztány és kapcsolódó fejlesztések I. és II. ütem) átvételéről

A testület a megállapodást jóváhagyja azzal a pontosítással, hogy az Etyek, 4216 hrsz.-ú ingatlanon megépült kerékpárút földrészlete 4216/1 hrsz.-mal 2018-ban már Etyek Nagyközség Önkormányzatának tulajdonába került,

145/2019. (V.30.) – Az Etyek, Boti út 45., 733 hrsz.-ú önkormányzati tulajdonú ingatlan értékesítéséről

A testület a 19/2019. (I.24.) határozatával kiírt pályázat alapján a fenti ingatlan 10.000.010 Ft cladási áron értékesíti Jolsvai Péter Zoltán (Etyek, Boti út 48. sz.) vevőnek.

148/2019. (V.30.) – A Civil nap szervezésével összefüggő kérdésekről

A testület Etyek Nagyközség Önkormányzata nevére kiállított számla ellenében max. 200.000 Ft-tal hozzájárul a július 6-án megrendezésre kerülő Civil napon fellépő zenekar költségéhez.

149-161/2019. (V.30.) – Civil szervezetek 2019. évi támogatása

A testület civil pályázat keretében az alábbi egyesületeket támogatja:

Etyeki Állatvédők Egyesülete: 200.000 Ft, kutyák orvosi ellátása, élelmezése;

Etyek-Botpuszta Fejlesztésért Egyesület: 200.000 Ft, fűkasza, bokrok, virágok, focikapu vásárlása és kirándulás;

Etyeki Kézműves Önképző Kör Egyesület: 200.000 Ft, alapanyag beszerzés, szakmai továbbképzés, ösztöndíj program, műhelykarbantartás;

Etyeki Horgász Egyesület: 200.000 Ft, stégek felújítása;

Etyeki Versmondók Köre Egyesület: 200.000 Ft, hangosítás, technikai kiegészítők, csapatépítő tréning, reprezentációs költségek, könyvvásárlás, reklámananyag;

Az Etyeki Németek Egyesülete: 2019. évi céljait utazási költségek finanszírozása céljából 80.000 Ft-tal támogatja, tekintettel arra, hogy az egyesületnek otthont adó Magyar u. 5. sz. alatti ház felújításához az önkormányzat 2019. évben többek között 8.675.000 Ft támogatást nyújt;

Fülemüle Művészetoktatási és Közművelődési Alapítvány: 200.000 Ft, iskolaudvar fejlesztése, kerti bútor, kültéri játék vásárlása;

Signum Etyeki Kórusok Egyesülete: 200.000 Ft, kartotékszekrény, függőmappa vásárlás, szakmai program támogatása, brosúrák, szórólap nyomtatása, vásárlása;

Etyeki Hosszúlépés Kulturális Egyesület: 200.000 Ft, táncház szervezése, általános működési költségek finanszírozása;

Etyeki Sportegyesület: az Etyeki Sportegyesület 2019. évi céljait nem tudja támogatni, tekintettel arra, hogy az önkormányzat méltóképpen, de a más módon kíván megemlékezni nevezett személyről;

A Zölddomb Parkfejlesztő Egyesület: 200.000 Ft, a Zölddomb Park rendbetétele;

Etyeki Futók Egyesülete: 120.000 Ft, Mikulás futás költségeinek biztosítása;

Borostyán Nyugdíjas Klub működését a Kulturált, Egészséges Etyekért Közalapítványon keresztül 200.000 Ft-tal támogatja.

162/2019. (V.30.) – A Széchenyi utcában megépült szennyvízcsatorna finanszírozásával összefüggő kérdésekről

A testület megtárgyalta a Széchenyi utcában megépült szennyvízcsatorna finanszírozásával kapcsolatban Horváth Éva és Kun Árpád kérelmét és az alábbiak szerint foglalt állást: az Etyek, 32/1 hrsz. és 32/2. hrsz.-ú ingatlanok ivóvíz és szennyvízvezeték kiépítésének kezdeményezésekor az érdekelt ingatlan-tulajdonosok vállalták a kivitelezéssel és helyreállítással kapcsolatos költségeket.

163/2019. (V.30.) – Az Etyek, 1548 és 1537 hrsz.-ú ingatlanok telekhatár- rendezésével összefüggő kérdésekről

A testület nem támogatja az Etyek 1537 és 1548 helyrajzi számú ingatlanok telekhatár rendezésével összefüggésben benyújtott kérelmet.

166/2019. (V.30.) – Pályázat kiírása településképi támogatásra

A testület pályázatot hirdet a Kossuth Lajos utcaképinek javítása érdekében a 2019. évi költségvetés tartalékkerete terhére.

167/2019. (V.30.) – Társasházak pályázati úton történő támogatásáról

A testület pályázatot hirdet az Etyeken lévő társasházak felújítási munkáinak támogatására a 2019. évi költségvetésének tartalékkerete terhére.

169/2019. (V.30.) – A téli rezsi-csökkentésben korábban nem részesült, a vezetékes gáz- vagy távfűtéstől eltérő fűtőanyagot felhasználó háztartások egyszeri támogatásával összefüggő kérdésekről

A testület a tűzfűtő felhasználó háztartások egyszeri, 12.000 Ft-os támogatásának biztosításához az Ollé Falker Kft. ajánlatát fogadja el.

169/2019. (V.30.) – Az Etyeki Községi Sportegyesület támogatási kérelméről (Gyermekek nyári táboroztatása)

A testület egyetért az Etyeki Községi Sportegyesület által lebonyolításra kerülő nyári napközis tábor szervezésével. A tábor lebonyolításához 770.000 Ft-ot biztosít a 2019. évi költségvetés általános tartalék terhére.

(A testületi ülések jegyzőkönyve teljes terjedelemben – az előterjesztésekkel egyetemben – megtekinthető a polgármesteri hivatalban (ügyfélfogadási időben), a könyvtárban és a www.webetyek.hu honlapon.)

Testvérvárosi hétvége

Németországban először kerül megrendezésre a Rems folyó mentén található 16 település kertkiállítására május 10. és október 20. között. A rendezvénysorozat célja a Rems völgyének népszerűsítése, az épített és természeti kincsek megismerése az aktív turizmuson és a kulturális eseményeken keresztül.

A remshaldeni megnyitón, május 11-12-i hétvégén, 7 fős delegáció képviselte Etyeket. Az eseményre megújult Remshalden egyik parkja (Bürgerpark), amelyben egy-egy oszlopon a négy testvérváros műalkotása található. Remshalden és Elterlein alkotását a településükhöz kapcsolódó művész készítette el, Gournay és Etyek alkotása pedig a helyi kerámia egyesület munkája.

Az etyeki alkotást az Etyeki Kézműves Önképző Kör készítette a Testvérvárosi Tanács felkérésére. A mozaik kompozícióban absztrakt formában tükröződik a tipikus nyugati-pannon táj, az alkotás hidat épít a testvérvárosok között, amelyek sokban hasonlítanak, mert mindkét településen fontos szerepet játszik a szőlőtermesztés.

Remshalden és testvérvárosai – Gournay, Etyek és Elterlein – közös alkotása jól látható jele az európai békének és együttműködésnek.

Az etyeki delegáció résztvevői: *Kummer Orsolya* (Etyeki Borút Egyesület), *Magyar Dávid*, *Szegedi-Kiss Mihaela*, *Puska Mártonné* (Kerámia Önképző Kör), *Soóné Kurucz Ágnes* (Segítő Kéz), *Vida János* (KEKA), *Rujp Zsuzsa* (Önkormányzat).

Szombaton délután az érdeklődők vezetésen vehettek részt, ahol a művészeknek tehettek fel kérdéseket az alkotásokkal kapcsolatban. A délután folyamán megemlékeztünk az Etyek és Remshalden között fennálló testvérvárosi kapcsolat 25 éves évfordulójáról. Vida János németül szavalt egy barátságról szóló verset. Vendéglátóinktól kaptunk egy 25-ös számot formázó fonott kalácsot, amelyet a rendezvény résztvevőinek legnagyobb öröme, közösen fogyasztottuk el.

Vasárnap egész napos kiránduláson vettünk részt a vendéglátó német családokkal és a francia delegációval. Ellátogattunk a Rems folyó forrásához, majd megnéztük, hogy Essingen és Schwäbisch Gmünd települések milyen gyönyörű installációkkal, érdekes projektekkel készültek a kertkiállításra. A hétvégét egy jó hangulatú, közös vacsorával zártuk.

Nagyon szépen köszönjük a Kerámia Önképző Kör tagjainak a nagy tetszést aratott, gyönyörű alkotást. Köszönet illeti a Borút Egyesület tagjait, akiknek felajánlásából hat karton bort vittünk Remshaldenbe a Testvérvárosi Tanács rendezvényére.

Rujp Zsuzsa

Testvérvárosi Tanács elnöke

Szeretlek Etyek!

Június első munkanapján indult el Etyek hivatalos facebook oldala **Etyek Nagyközség Önkormányzata** néven, ahol napi aktualitásokkal, a közösséget érintő információkkal, érdekességgel találkozhat, aki figyelemmel kíséri a bejegyzéseket.

Etyek közösségi oldalán nem csak friss hírek, napi, heti ismertetőik találhatók: a közelmúlt etyeki fejlesztéseinek képei éppúgy visszakereshetőek, mint az Etyeki Forrásban megjelent hírek, riportok, tudósítások. Az oldal elkalauzolja az érdeklődőket az etyeki programokra, és az aktualitásokon kívül beharangozza a várható eseményeket, tudnivalókat, közérdekű tájékoztatást ad a következő napokról.

Magyarország szívében, a fővárostól mindössze 30 percre, az etyeki dombság ölelésében fekszik a festői szépségű település. Forrása tízezer éve kínálja hús vizét az itt élőknek, akik az elmúlt századokban a vizet borrá, a hagyományokat kincssé, az életet pezsgővé varázsolták. Három medencéje jelképe a székelvények, a svábok és az itt élő ősmagyarok együttélésének.

Etyek Nagyközség Önkormányzata oldal célja, hogy az információk, a hírek, az élménybeszámolók minél szélesebb körhöz – az Etyeken élőkhez éppúgy, mint az Etyek iránt érdeklődőkhöz – eljussanak. Éppen ezért arra biztatunk mindenkit, hogy ismerje meg, tartson velünk, értesüljön első kézből, kövesse, lájkolja, ossza meg az oldalt!

Szerezzen élményeket: Etyeken! Mert szeretünk, Etyek! **Szeretlek Etyek!**

Kövessen minket a honlapunkon: www.webetyek.hu, valamint az Etyeki Forrás oldalain is.

BB

Segítő Kéz

Első nyári hónapunk június, nevét Junóról, a római istennőről kapta, aki Jupiter felesége volt. A népi kalendárium szerint Szent Iván havának nevezik, ebben a hónapban van a csillagászati nyári napforduló. Szent Iván napjához kapcsolódóan számos programmal várták országsszerte az ünnepelni vágyókat, melyhez intézményünk is kapcsolódik június 21-én. Reméljük ebben a hónapban már napfényesre fordul az idő, mert a május sok csapadékot hozott.

A hónap első vasárnapján pedagógusainkat ünnepeljük, harmadik vasárnapján pedig az édesapákat. Június 4-e Trianon, a Nemzeti Összetartozás Napja, 5-e Környezetvédelmi Világnap, 12-e a Gyermekmunka Elleni Világnap, 17-e a Véradók Világnapja, 27-e a Cukorbetegség Világnapja.

BULÁKE, a Buda-környéki Látássérültek Közhasznú Egyesülete már második alkalommal három napon át fogadta a negyedikes, és a felső tagozatos tanulókat a könyvtárban, akik első kézből, hiteles információkat kaptak. Iskolai programuk keretében igyekeztek csökkenteni a szakadékot a látó és a nem látó emberek között. Játékos formában próbálták ki a gyerekek a látássérültek sajátos életvitelének egy-egy epizódját teljesen sötétben, szemkötőket használva – a vásárlás, terítés, ízlelés, szaglás és tapintás fontosságát a mindennapokban. A nemlátók sportjában, a csörgőlabdázásban is részt vehettek. Megismerkedtek a Braille írás betűivel, a segédeszközök használatával, közlekedtek a fehér bot segítségével. A program létrejöttéhez a szülők és a Fülemlé Alapítvány is anyagi segítséget nyújtott, melyet nagyon köszönünk! Köszönjük a Magyar-kút Könyvtár munkatársainak a segítségét! Úgy gondoljuk, hogy a másság elfogadása, az odafigyelés és egymás segítése nem épség-, vagy sérültségfüggő értékek. Bízunk abban, hogy ez a program mélyíteni tudta a gyermekek érzékenységét egymás iránt, és a mássággal élők iránt.

Köszönjük **Debreczeni&Ferenczi Családi Borászatnak**, aki az Etyeki Borangolón megmaradt kenyeret ajánlotta fel rászoruló családoknak.

Nappali ellátás – Idősek Klubja

Május 7-én kis majálisi délutánon, bográcsban főtt finomsággal vártuk kedves klubtagjainkat, akik finom süttikkel és borokkal vidámították a délutánt.

16-án Bőrünk a szakorvosok szemével... A Melanóma Világnapjához kapcsolódva ismeretterjesztő beszélgetést tartottunk az Országos Onkológiai Intézet szakembereivel. Köszönjük *dr. Szalai Mártának* és nagy szaktudású kollégáinak a sok hasznos tudnivalót.

21-én Györgyi, Gizella, Mihály, Magdolna nevű kedves klubtagjainkat köszöntöttük.

28-án „Családi kapcsolatok a szeretet nyelvén” címmel megérintő beszélgetést folytattunk *Fodor Mónika* klinikai szakpszichológussal, akinek ezúton is szeretnénk megköszönni.

29-én A Kihívás Napján hagyományos Meridián tornát tartottunk, ahol 67 mozogni vágyó tornázott egyszerre.

Júniusi klubprogramok:

11-én Margit nevű klubtagjainkat köszöntjük.

18. Biztonságban otthon és az utakon. Zenés bűnmegelezési ismertető *Illés István „Ayala”* humorista rendőr előadásában.

25-én kirándulás Pannonhalmára.

21-én (pénteken) 17 órától nyilvános Szent Iván Éji program

Család- és gyermekjóléti szolgálat

Május 10-én az iskolába készülő óvodásokat a Madarak és Fák világnapja alkalmából vendégül látta szolgálatunk, ahol egy kellemes és hasznos délelőttöt töltöttünk velük. Illés István, a Szertelen-kék Alapítvány elnöke zenés, mesékbe szőtt bűnmegelezési foglalkozá-

SZOLGÁLTATÁSAINK

Horgoló- és kötő-suli: hétfőnként 14 órától.

Idősek átmozgató tornája: hétfőn és csütörtökön 9 órától.

Meridián torna: hétfőn és csütörtökön 8.30-9 óráig.

Internet használati lehetőség: ügyfélfogadási időben.

Egészségmegőrző felszerelések használati lehetősége: vérnyomásmérés, biopton lámpa, masszírozó készülék, szobakerékpár.

Adományok fogadása folyamatosan: ruha, játék, könyv, használati tárgyak.

Ruhabörze időpontjai: június 14-én és 28-án 9 órától.

Önkéntes munkavállalókat (középiskolás diákok, aktív korú, el-látásban részesülők) fogadunk, az önkéntes munkáról igazolást tud intézményünk kiállítani.

Weboldalunk új címe: www.segitokezetyek.hu

Egyéb ötleteikkel, javaslataikkal, kérésekkel, kívánságaikkal forduljanak bizalommal hozzánk! A foglalkozásokra, programokra a klubtagok szállítása kérés esetén megoldható!

sa felhívta a gyermekek figyelmét az szabályok fontosságára, ismeretlenekkel való viselkedésre. Ezúton is köszönjük Istvánnak a remek hangulatot és a hasznos ismereteket.

Gyura Alexandra védőnő, az óvodások részére az egészséges táplálkozáshoz hasznos tanácsokkal és játékokkal készült a program részeként, melyet ezúton is köszönünk.

Az intézmény dolgozói ügyességi játékokkal és kézműves foglalkozással zárták a délelőtti programot. Köszönjük a gyerekeknek az ittlétük alatt mutatott lelkesedésüket és a köszönő kis versüket. Sok sikert és élményt kívánunk az iskolához!

Tovább folytattuk a K.I.A.B.Á.L. bűnmegelezési társasjátékot, ebben a hónapban a 7. a és 7.b osztályosokkal játszottunk és mélyedtünk el a sokrétű kérdésekben.

Etyek Gyerekszemmel címmel elindult egy könyvkészítés, melynek célja, hogy településünket, illetve azt körülvevő környezetet felfedezzük, megmutassuk, mit szeretünk és ismerünk a falunkban. Egy igazi családi könyv, aminek nyelvezte és külleme is a gyerekek világához igazodna. Szeretnénk, ha alkotásában, kutatási munkálataiban a gyerekek is részt vehetnének melyhez közel 40 fő etyeki általános iskoláskorú gyerek jelentkezett nagy örömünkre. *Szabó Erika és Bauer Barbara* társaságában május 15-én megtörtént az első egyeztetés a feladatokat illetően, melyet a gyerekek csapatokat alkotva végeznek a jövőben. Reméljük sok örömet és élményt szereznek a gyerekek is a közös munka alkalmával.

20-án a szolgálattal kapcsolatban álló családok gyerekeinek Fodor Mónika pszichológusunk és a családsegítő kollégánok szervezésével a „testiség, szexuális egészségünk” témájában prevenciós foglalkozást tartottunk. Hangsúlyt fektettünk az érintések jelentésére, üzeneteire, nemi identitás fejlődésére, segítségkérés lehetőségére és önmagunk védelmére.

23-án *Gyura Alexandra és Péterné Staudt Rita* védőnők a településen élő várandós édesanyákat várta az „anyatejes táplálás és szoptatás” témájában érdekes, hasznos tanácsokkal.

26-án az intézmény dolgozói örömmel csatlakoztak a falu gyermeknap programjához, ahol kicsiknek és nagyoknak egyaránt érdekes kézműves foglalkozással, illetve izgalmas ügyességi feladatokkal, állomásokkal várták a programra érkező gyerekeket.

Családi bölcsőde

Május 7-én Anyák napi ünnepségre vártuk a bölcsiben az Édesanyákat. Mire felkerültek a fodros szoknyák, ingecskék már minden gyermek nagyon izgatott volt. Salamon Timi kollégánónk rövid, zenés filmcskét készített a gyermekek mindennapjairól. Az anyukák nagyon élvezték, hogy bepillantást nyerhettek gyermekeik bölcsődei életébe. Vidám, szeretettel délutánt töltöttünk együtt.

Szoósne Kurucz Ágnes, Némethné Pájer Anna, Buzásné Fórián Erika, Egger Ilona, Turán Anita

Iskolai hírek

Eljött az utolsó nagy hajrá hónapja a május. Az év végi felmérések megírásán kívül az egész éven át zajló matematika és természetismeret házi versenyek eredményhirdetése is megtörtént.

Az 1. és 2. osztályos gyerekek, valamint Méhecske csoport óvodásai Kiss Balázs meghívására és felajánlására május 23-án

a Pátyi Kultúrházban meghallgatták Prokofjev: Péter és a farkas c. művét a Magyar Honvédség Budapesti Helyőrség Zenekara előadásában. A kicsiknek nagyon tetszett ez a szimfonikus mese.

Májusban azok a gyerekek, akik színházbérletet vettek megtekintették az előadás-sorozat utolsó darabját, Janikovszky Éva: Az úgy volt c. művét. Jövőre is várjuk a lelkes jelentkezőket.

Nagy segítséget kaptunk év végére a Kulturált Egészséges Etyekért Közalapítvány kuratóriumától, akik az iskola tanulóinak támogatására (jutalomkönyvek, osztálykirándulás, osztályprogram) 320.000 Ft-t adományoztak. Nagyon szépen köszönjük nekik.

Köszönjük a szülőknek, hogy szabad idejüket nem kímélve, a Korda Filmpark támogatásából vásárolt eszközöket egy szombat délelőtti elhelyezték udvarunkon

Már csak pár nap, és jöhet a megérdemelt pihenés.

Vagyoczky Béláné

Az idei tanévben másodjára kapcsolódtunk be a Szegedi Tudományegyetem diagnosztikus mérésébe. A mostani mérésben a 3. és a 4. osztályosok vettek részt a gondolkodási képességek átfogó vizsgálatában. Az eredmények kiértékelése után elmondhatjuk, hogy gyerekein nagyon szépen teljesítettek, mert a legtöbb területen az országos átlag felett vagyunk. A néhány gyengébben teljesített képesség fejlesztésére a következő tanévben kiemelt figyelmet fordítunk.

A 3.a osztály nevezett a Kinder+SPORT programba, ahol tanév során sportversenyeken mérik össze az iskolák csapatai a tudásukat, így népszerűsítve a mozgás fontosságát. Sajnos a versenyekre nem jutottak el, de egy házi váltóverseny megrendezésével, majd annak dokumentációját beküldve 25.000 Ft-os sportszercsomagot nyertek az iskolának. (fotó)

A hagyományokhoz híven idén is részt vettünk a Kihívás napi meridián tornán Segítő Kézben. A 3. osztályosok lelkesen tornáztak együtt a nyugdíjasokkal és családi bölcsisekkel. Köszönjük a meghívást!

Birkásné Vona Sarolta

Köszönet

Meruk Ilona, a Korda Filmpark Kft. ügyvezetője tájékoztott bennünket, hogy a Korda Filmstúdió Kft. és Korda Filmpark Kft. szolgáltatást vagy eszközbeszerzést ajánlott fel az iskola javára 350.000 forint értékben, ránk bízva, hogy ezt a pénzt mire költjük. A Szülői Szervezet a tanárokkal egyeztetve összeírt egy listát olyan eszközökről, amikkel az iskola udvari életét szeretné változatosabbá, színesebbé tenni. Többek között ebből a felajánlásból ültettünk sövényt az iskola és a szomszédos telek között húzódó közös kerítéshez is áprilisban. Az adomány lehetővé tette, hogy a gyerekeknek két pölyballa eszközt, focikaput, rengeteg labdát, mágneses darts táblát vásároljunk, és a felsős udvar két elhasználandó padja is megújításra kerül. Nagyon szépen köszönjük a felajánlást!

Az iskola szülői szervezete

Nefejejs hírek

A május ismét sok élményteliséggel gazdagította óvodás gyermekeink mindennapjait.

Anyák napjához közeledve a csoportokban izgatott, meglepetésekkel, titkokkal teli előkészület folyt. A lelkes gyermekek apró ajándékokkal, versekkel, dalokkal készülődtek, hogy május első vasárnapján felköszönthessék édesanyjukat. Az ezt megelőző péntek délután „Vegyél az öledbe!” anya-gyermek mozi délután keretében az elmúlt éviinkre is visszatekinthetünk fotókból, videókból készült kisfilmmel.

Óvodánk két falfelületre szépült meg a *Cserhalmi-Szabó* család és néhány ügyes kezű kolléganőnknek köszönhetően.

Iskolába készülő gyermekeink május 10-én a Segítő Kéz szervezésében az egészséges életmódról szóló és bűnmegelőzési zenés előadáson vettek részt.

Május 11-én a Katica csoportból 15 gyermek szerepelt nagy sikerrel német gyermektáncokból összeállított műsorával, a mányi területi német nemzetiségi óvodatalálkózón. A fellépés után megtekinthették a helyi tájhoz, majd az óvoda udvarán népi gyermekjátékokkal játszottak, pogácsát sütöttek, kézműveskedtek. Az élményekkel teli délelőttöt követően a szervezők finom ebéddel kedveskedtek a résztvevőknek. A buszos utazás támogatását köszönjük az Etyeki Német Nemzetiségi Önkormányzatnak.

Május 24-én délelőtt a gyermeknaphoz közeledve, hagyományos Családi Napunkon, a gyermekek szüleikkel közösen töltöttek el egy vidám, játékos, programokban bővelkedő délelőttöt.

Május 29-én a Kihívás Napján a gyermekek szüleikkel együtt teljesítették a reggeli tornát.

A tavaszt a május 31-én délután a Méhecske, Mókus és Katica csoportból búcsúzó iskolába készülő nagycsoportosaink ballagásával zártuk.

Óvoda dolgozói

MAI MÚZSÁK és Hófehérke...

A Művészeti Iskola képzőművészeti tanszakának felsős növendékei két, igazán említésre méltó országos versenyen szerepeltek.

A VI. Országos ÖKO Modellverseny, melyen főképpen szakközépiskolák versenyeznek, a divat, divatos ruha tervezését, az újrashasznosítást ötvözve, és egyben új stílust teremtve próbálja a gyerekek ötleteire építve egy látványos divatbemutató létrehozását. Egyfajta ötlet-börzéről is beszélhetünk, volt az élelmiszeripari csomagolóanyagoktól kezdve a buszbérletig, mindenféle különleges alapanyag, melyből a szakközépiskolások szinte hordható divatos ruhát készítettek. Pár éve az általános iskolás korosztály is versenyezhet, mi is ebben a kategóriában indultunk.

A pályázatot a Székesfehérvári SZC Árpád Szakgimnáziuma hirdette, a versenyen 96 „ÖKO-ruha”szerepelt, melyet szigorú szakmai zsűri értékelt, a korábban beadott referenciák alapján.

A rendezvény nyitószáma az etyeki „Mai múzsák” c. bemutató volt, amit annak köszönhetünk, hogy a régi hagyományaink szerint, csoportos koreográfiát mutattak be a növendékeink (a többi versenyző többségében egyedül vonult fel a versenyen).

Az etyeki növendékek csoportos különdíjat kaptak, külön értékelték a klasszikus téma mai értelmezését.

Az alkotó növendékek: Apollón: *Doktor Tomi*, Csillagászat: *Máder Lili*, Művészet: *Loós Dóri*, Divat: *Nagy Dorka*, Zene: *Horváth Fruzsina és Nyíró Lotti*, Film: *Nagy Lili*, Design: *Harangi Fanni Virág*, Tánc: *Kácsor Noémi*, Dráma: *Fedics Annus*, Komédia: *Cserhalmi-Szabó Hanna*.

A következő fontos szereplés, a Biatorbágyon megrendezett XXII. Gyermekbábo Találkozó – „KEZEMBEN A KOBAKOM” címmel, ahol a Hófehérke és a mobiltelefon c. saját darabunk került bemutatásra.

Évek óta foglalkozunk a mese bábo megformálásával, a karakterekkel, és a szöveg teljes átdolgozásával. Az előadás meghozta a várt eredményt, nagy csönd lett a nézőtér, és mindenki jót nevetett a mese egyéni fordulatain. Jó érzés volt, hogy odafigyeltek a munkánkra.

A szereplők: Gonosz mostoha: *Fedics Annamária*, Hófehérke: *Cserhalmi-Szabó Hanna*, Mesélő: *Nagy Dorka*, Törpe – Vilmos herceg: *Horváth Fruzsina*, Törpék: *Loós Dóri, Máder Lili, Harangi Fanni Virág, Kácsor Noémi, Illyés Eszter, Doktor Tamás*. Az Évzáró Gálán ismét bemutatják a növendékek a Mai Múzsákat, az alsó tagozatosok Monet és a vízililiomok c. új bemutatója mellett.

Az óvoda családi napján kézművesség tanításával is foglalkoztak növendékeink, melyet önkéntes feladatként, szívesen vállaltak.

Lakatos Lilla
képzőművészeti tanszak tanára

A művészeti iskola felvételt hirdet a 2019/2020-as tanévre

Beiratkozás: 2019. június 11-12-13-án,
8-18 óráig művészeti iskolában

Tisztelt Szülők! Kedves Gyerekek!
Miért fontos a művészeti nevelés?

1. A művészeti tevékenységekkel való megismerkedés példát ad a szabadidő hasznos eltöltéséhez, a gyerekeket önfegyelmre, önismeretre neveli, hozzájárul személyiségük egészséges fejlődéséhez, közösségbe való beilleszkedésükhöz.

2. A gyengébben teljesítő gyerekek, a részképesség zavarral, vagy beilleszkedési zavarral küzdő gyerekek számára külön javasolt a művészeti terápia.

3. A helyesen megválasztott művészeti tevékenység folyamatos sikerhez juttatja a gyerekeket, növeli önbizalmukat. A tehetség megfelelő kiművelése szakmát, életpályát is adhat.

4. Nemzetközi kutatási eredmények bizonyítják a művészeti nevelés pozitív visszahatását az általános iskolai eredményekre.

Az Iskola tanári kara magasan képzett, szakmailag, művészileg hiteles pedagógusokból áll.

Az iskola 2007-ben az Oktatási Minisztériumtól Kiváló Iskola minősítést nyert el. Az iskola eszközfelszereltsége kiváló.

Pedagógiai kínálatunk:
ZENEMŰVÉSZET

KLASSZIKUS ZENE: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, kürt, tuba, harmonika, ütőhangszer, zongora, zenei előképző

NÉPZENE: népi ének, népi hangszer – citera

TÁNCMŰVÉSZET: magyar és sváb néptánc

KÉPZŐ- és IPARMŰVÉSZET: vizuális alapismeret, rajz - festés-mintázás, textil-és kézműves műhely

Valamennyi növendékünknek meg kell újítania művészeti iskolai tanulói jogviszonybéli szándékát!

Könyvtár közről s távolról

- *Messze van Etyek?*

- Igen. De valójában nem, mert a szívemben is, a fejemben is folyamatosan jelen van. Álmodom Etyekkel. A minap jártam Tokajban, szakmai ügyben, és az első gondolatom az volt, hogy amit ott látok, tapasztalok, azt viszem Etyekre...

Török Rita 2015. január elejétől 2018 augusztus végéig volt a Magyar-kút Könyvtár és Közművelődési Intézmény vezetője. Jelenleg a Nemzeti Művelődési Intézet szakmai igazgatóságán a hálózati központ vezetője. Mert kellett az új kibívás. Mert jól érzi ott magát és mert egy országos méretű intézményben gyakorolhatja a szakmát vezetőként és szakértőként egyaránt.

A hivatalban találkoztunk, ahonnan nehezen szakadtunk el. „Meséj...” De ez még nem a riport volt, hanem az egykori kollégák öröme. A Café Madeleine-ben folytattuk, ahol úgy fogadták, mintha az lenne a legtermészetesebb, hogy Rita beül Etyeken egy kávéra.

- Őt kismamaként ismertem meg – meséli Rita, miután az egyik vendég elment. – Hozzánk járt a Baba-mama klubba, aztán jött az egyik, majd a másik gyerek.

- *A szemed láttára. Úgy beszélsz, mintha etyeki lennél...*

- Tudod, beszélnek itt gyűntmentekről, de én ezt sosem éreztem. Sosem voltam kívülről. Az első pillanattól befogadtak szakmailag is, emberileg is. Nekem itt barátaim lettek. Igazi kapcsolataim.

- *Hiányzik?*

- Igen – feleli mosolyogva. - Amikor idejöttem, nem csak az intézmény vezetője lettem művelődésszervezőként, hanem könyvtáros is. Ráadásul egy olyan helyzetbe érkeztem, ahol valami újat indíthattam el. Amíg épült az új könyvtár épülete, nem volt a művelődésnek színtere. A civilek is, az olvasók is örömmel ismerkedtek az intézménnyel, a kollégákkal fel lehetett építeni a kulturális életet az új helyszínen.

- *Egy ismeretlen helyszínen. Volt segítséged?*

- Mindenben – mondja határozottan. - Bármerre léptem, bárkihez fordultam, támogatást kaptam. Intézményből jöttem, ahogy a jelenleg munkámban is rálátok az intézményekre, a működésükre, a finanszírozásukra.

Etyeken kiemelkedő a finanszírozás azzal együtt, hogy egy faluban, még ha nagyközség is, jogszabály intézmény fenntartását nem írja elő, elég lenne közösségi színteret működtetni. Ez a település vezetőségétől függ és Etyeken a testület és a polgármester fontosnak tartja a kulturális élet ápolását. A jólét érzését sokkal inkább jelenti a közösséghez tartozás, mint a főváros, nagyvárosok nyújtotta művelődési lehetőség és ezt Etyek vezetése felismerte. Ami itt van helyben, az többet adhat, mint amihez ki kell lépni Etyekről. Talán presztízs is, mindenesetre, amit Etyek nyújt művelődési szinten, az lépés a városiasodás felé. A könyv és folyóirat finanszírozásra a testület több mint kétfélmillió forintot szavazott meg évente, ami kimagasló az ekkora lélekszámú települések között. Költ

rendezvényekre, és lássuk be, amikor a Könyvtárban, a Segítő Kézben a civilek rendezvényt tartanak, a Versmondó Kör, a kerámiasok, a nyugdíjasok, a néptáncosok, a Signum Kórus és még sorolhatnám, akkor az önkormányzat fűt, világít és ad teret ezeknek a programoknak. Hidd el, ez nemcsak pénzügyi támogatás, hanem közösségi szemlélet.

- *Ez valamiféle összetartás?*

- Igen. Azt hiszem, Etyeken ez attól működik jól, hogy a civilek miatt színes, az intézmények miatt pedig többszereplős a kulturális élet. Az óvoda, az említett Segítő Kéz, az iskola, az önkormányzat, a hivatal egymást segítik. Máshol is van például önkéntes szerepvállalás, de amikor még az elején feltettem egy kérdést a majálissal kapcsolatban, már jöttek is a pedagógusok a tapasztalatukkal, a helyismeretükkel és csináltuk, szerveztük a majális, együtt. De ők nem egyszerűen csak önkéntesként tették ezt, hanem önzetlenül, mintha mi sem lenne természetesebb.

- *Ha visszatételek arra a három és fél évre, amit itt töltötél, miben látod Etyek erejét?*

- A barátságosságban – vágja rá Rita.

- *Kifejtenéd?*

- Ahogy a település az idegeneket fogadja. Nyitottan, segítő szándékkal.

- *A reális képhez hozzátartoznak a gyengeségek is. Azt miben látod?*

- Talán – kezdi hosszabb gondolkodás után – abban, hogy Budapest közelsége miatt Etyek egy része amolyan alvó település, és mint ilyen, a lakosságnak ezt a részét nehéz megmozdítani. Különösen a 14 éveseket, akik már máshol keresik a szórakozást és ez eltart 24-25 éves korig, amikor még nem térnek vissza. A gyerekekkel és a felnőttekkel, a nyugdíjasokkal sokkal könnyebb.

- *Ha azt kérdezem, mi volt a legszebb élményed, mi jut eszedbe?*

- Két dolog. Az egyik, az Etyekre vezető út. Mire nap mint nap kiértem, ráhangolódtam a feladatokra, a határ szépsége pedig feltöltött. Hazafelé ugyanez az út levezette a nap esetleges fáradalmait. A mai utam is, a virágzó fákkal igen nosztalgikus élményt adtak.

- *...és a másik?*

- Az „ottalvós” könyvtári éjszákak, azok közül is az első. A lelkesedés, ahogy a gyerekek elemlámpával fedezik fel a könyvtár világát, azt öröm volt nézni.

- *Tüske maradt benned?*

- Nem, mert nem is volt. Csak hiányérzet maradt bennem azzal kapcsolatban, amit terveztem, de végül nem valósítottam meg.

Könyvtár, Turisztikai Központ, mindez a Magyar-kút, a Kálvária környezetében, Etyek történeti, kulturális, szakrális központjában. Hogy is fogalmazott Rita? A jólét érzését a közösséghez tartozás jelenti. A kulturális életet pedig ápolni kell. Itt tartunk ma Etyeken, ezekre az értékekre tudunk figyelni. Ez a fejlődési irány és lendület várja az élére azt a vezetőt, aki az intézmények élén folytatja a megkezdett utat. (Pályázati kiírás a www.webetyek.hu oldalon megtalálható – szerk.)

Etyeki portré

**Mamikon
Yengibarían**

- *Hogy kerültél Etyekre?*

- Eltévedtem...

Víz forr a gázon egy hosszúnyakú rézedényben. Mamikon nekem háttal mesél. Ez még nem az interjú része, jegyzetelés helyett körbekémlelem a lakást. Rajzok, szobrok, nagy tér, a plafonról gyűrű lóg. Mint később kiderül, jót tesz a gerincnek munka után a nyújtózás. Minden praktikus, a kényelmet és a munkát szolgálja. Inkább a kert a művészeté. Az liúktet, a ház egyszerűen csak él.

- Zaccos – teszi le a csészét, de mit bánom én! Megcsapott az erős kávé illata. Hát persze, hogy zaccos, úgy az igazi. A válasszal sem sűrgettem, hosszan akartam élvezni az örmény fekete ízét. Visszamentem hát az időben.

- *Huszonnyolc éve gondoltál egyet és összecsomagoltad az életedet Jerevánban. Mi késztetett?*

- Egy munkára hívtak Londonba. Ehhez el kellett utaznom Kijevbe, onnan Budapestre – fogott bele a mesélésbe, kiváló magyar tudással. – Budapest akartam időzni egy kicsit, mert várt a Szépművészeti Múzeumban El Greco. Aztán itt ragadtam.

- *Mit tudtál a magyarokról? – jött óhatatlanul a kérdés.*

- Tudod mit jelent a „kárpat” örményül? – kérdezett vissza, majd látva a választ az arcomon, folytatta – „Kőfal”. Azt jelenti, kőfal. És én hallottam egy imát gyerekként, egy kérést, ami arról szólt, hogy a magyarok, akik nagyon jó harcosok és hűségeseek, a Kárpátok felé akarnak menni. Ez még a kereszténység elterjedése előtt volt. A kérés az ő megsegítésükért szólt, nem is Istenhez, hanem a királyhoz – mesélte, majd nevetni kezdett -, és az Ikarus buszt is szerettem! Azon utazni olyan élmény, mintha cirkuszban lennél. És nagyon szerettem A Tenkes kapitánya filmsorozatot is!

- *Ha már a történelemnél tartunk és visszaugrottunk valahová a 4.-5. századba – nézek rá kérdően az időpontot illetően –, és miniatűr tűzszománc képekről kezdenénk beszélgetni, akkor mire gondolnál?*

- A magyarok koronájára – vágja rá azonnal.

- *Igen, erre gondoltam én is. Mit tudsz arról, hogy a koronán lévő tűzszománc képek a hazádban készültek?*

- Persze, hogy ott készültek, ahogy a korona is. A magyarok Szent Koronája.

Bennakadt a szó, elfogyott a kávé, az Etyeki Forrásban pedig nincs hely arra, hogy ezt a témát kivesézzem. Ez egy másik alkalom lesz, azt már tudom.

- *Akkor térjünk vissza oda, hogy eljöttél Budapestre, hogy megnézd El Greco festményeit, majd Etyeken kötöttél ki. Hogy történt?*

- Már mondtam... eltévedtem – feleli nagy gesztusokkal. – A fiam még kicsi volt, hátul aludt az autóban én pedig csak vezettem, vezettem. Nem is figyeltem, hogy merre, mert az út olyan gyönyörű volt. Egyszer csak beértem a kúthoz. A Magyar-kúthoz – mesél, majd széles mosolyra szalad a szája. – Állt ott egy nagydarab férfi, kérdeztem tőle, hol vagyok – Mamikon felugrik, és a férfit utánozva, égne emelt karokkal folytatja –, erre ő felkiáltott: Magyarországon! Gázt adtam, mentem tovább. A Kálvária mellett feljöttem azon az úton – mutat légvonalban abba az irányba –, mentem, míg meg nem láttam egy embert. Kérdeztem tőle, hol vagyok. Németül felelt. Mentem tovább, míg nem jött egy ember, fején kendő, mellette egy kecske. Kérdeztem tőle, hol vagyok. Jó helyen, felelte, majd kávéval kínált – meséli könnyezve, de ekkor már én sem tudom visszafojtani a derűmet. – Talán az akcentusomból gondolta, hogy messziről jöttem, mindenesetre vendégül akart látni. Kávéval kínált. Nagy sár volt, de kiszálltam. Ekkor már a fiam is ébren volt. Kérdezte, kérek-e tejet a kávéba. Kértem, mire a csészét a kecske tőgye alá tartotta – vinnogva nevetünk. – Aztán megmutatta a szamarát – néz rám nevetve és hozzátesz –, egy igazán szép szemű szamar volt. Kérdeztem, van-e itt a környéken eladó telek – folytatta – A sárban elsétáltunk ide – mutat ki Mamikon a kertbe. – Nagyon tetszett. Mondtam is neki, hogy megveszem, csak mondja már meg, mit írjunk a papírokra. Hol vagyunk? Hát így tudtam meg, hogy Etyeken vagyok – tárja szét a karját. – Aztán mondtam neki, szobrász vagyok. Ismer szobrászokat?

- *Mit felelt?*

- Képzeld, ismert – nevet tovább jóízűen. – Azóta megismerem a családot, szeretem őket. Ennek huszonnyolc éve már.

- *Itt is élsz?* – kérdeztem könnyeimet törölgetve. Nekem az előző történethez arcok társultak, falunk sajátos hangulata, vendégszeretete és művészvilága, amibe – úgy tűnik – Mamikon alaposan belenyúlt már első alkalommal.

- Erre nehéz válaszolni, mert Budapesten lakom, de itt alkotok. Akkor hol is élek?

- *Hogy alkotsz? Világszerte elismert szobrász vagy. Mit jelentesz meg?*

- A gondolataimat. Kíváncsi vagyok az emberekre, a világra. Kérdéseket teszek fel. A világ olyan, amilyen, vannak hibái, sebei, amin nem keseregni kell, hanem gyógyítani azt. A művész az orvos. Ha maradtunk volna a Paradicsomban, nem lenne szükség művészetekre. Nézd meg a szobraimat – mutat ki a kertbe. – A „Kelj fel Jancsira” (lásd fotó – szerk.) Ez a gondolat a gyerekkoromból jött. Ledönthet bármi, történhet baj, mindig talpra tudsz állni. A művészet a végtelenséget jelenti, a világról alkotott gondolatok évszázadokra megőrzött megformálását.

- *Befogadtak?*

- Igen. A magyar művészvilág is, és Etyek is. Nekem itt barátaim lettek.

- *Mikor jártál Jerevánban?*

- Nyáron.

- *Ha ott vagy, abból a távolságból milyen érzések kötnek Magyarországhoz?*

- Huszonhat évet éltem Örményországban, huszonnyolc évet itt, Budapesten és Etyeken. A családomat mentem meglátogatni, de vissza hazajöttem. Itt vannak a barátaim, magyarok, akik szeretnek. Én nem vagyok magyar, akcentussal beszélek, mégis, ragaszkodom, ahogy hozzám is ragaszkodnak.

- *Hol vagy otthon?*

- Hm. Ott születtem, ott vannak a szüleim, de itt van, ami az enyém... Még nem tudom a választ. Talán tíz év múlva felelek. Egy jó örmény kávé mellett visszatérünk rá.

- *Köszönöm!*

Bauer Barbara

99 éve, 1920. június 4-én Magyarország aláírta a trianoni békediktátumot.

Trianon... Talán mindenki tudja mit jelent, de ha meg kell fogalmazni nem is olyan egyszerű. Trianon egy kastély Párizstól nem messze. Trianon egy békediktátum, ahol a győztes mindent visz, bár nem tudjuk ki a győztes és miért.

Nemzeti tragédia, ami szétszaggatta a hazát és fosztotta meg területének több mint 70%-ától. Trianon lökte magyarok millióit román, csehszlovák és jugoszláv elnyomás alá.

A Horthy-korszakban ez volt minden baj oka és a két világháború között Trianon eltörlése volt a mindent felülíró cél. Hiszen: „Csonka Magyarország nem ország, egész Magyarország Mennyország”.

A szocializmusban nem illett róla beszélni. Kínos lett volna a nagy internacionalista testvériség egységében felemlgetni, hogy a csehszlovák és a román elvtársak nem mindig tartották be a szavukat.

Ma lehet róla beszélni. Kell is. Trianont még mindig nem emésztettük meg, nem néztünk vele igazán szembe. Trianon olyan mélyre taszította a magyarok önbecsülését, aminél lejjebb, remélem nem lehet. Innen már fel kell állni. Fel is fogunk. Magunkra fogunk találni. Tudjuk, honnan jöttünk és kik vagyunk, és aki ismeri a valódi történelmünket az tudja, hogy ennél reménytelenebb helyzetből is tudunk győztesen kikerülni.

Nem fölösleges gyorsan átgondolni, mi is vezetett el Trianonig. 1914-ben az Osztrák Magyar Monarchia feje, I. Ferenc József hadat üzent Szerbiának és ezzel elindította az emberiség történelmének addig ismert legnagyobb mészárlását, az első világháborút.

A háború egészen addig nem dőlt el, míg az Egyesült Államok közel kétfélmillió katonája be nem avatkozott az ellenségeink oldalán. A háborút elvesztettük, az Osztrák Magyar Monarchia megszűnt.

A helyén kialakult új államokkal Magyarország jogilag nem volt hadiállapotban: Horvátország és Csehország a Monarchia része volt, egy oldalon harcoltunk. A románok is a Monarchia szövetségesei a háború kezdetekor, de nem avatkoznak be, egészen 1916 augusztus végéig. Ekkor a franciák nekik ígérik Magyarországot a Tiszáig, ha megtámadnak minket. Megtámadtak. Mivel Erdélyben ekkor nincs katonaság, egy hónapig nyomul előre a román sereg. Nem túl gyorsan. A haladást jelentősen lassította, hogy a megszállt területeket a románok teljesen kifosztották, az pedig időigényes. A magyar és a szövetséges haderő érkezése véget vetett a rablóhadjáratnak. Novemberre visszaverik őket a Kárpátokon túlra, 1916 decemberében már a román fővárosban van a magyar sereg. Románia elveszítette a háborút, békét kért és kapott. Akkor hogy lehet mégis győztes? Nos úgy, hogy a háború befejezése előtt egy nappal megtámadja Erdélyt. A csehek pedig megtámadják a Felvidéket. Igaz ők még hadat sem üzentek. És nincs, aki megállítsa őket. Ugyanis, amíg a megszűnt Monarchia hadseregéből hazatérő katonákat minden ország fegyverben tartja saját nemzeti hadseregében, tekintve, hogy még nincs vége a háborúnak,

addig Magyarország vezetői (Károlyi Mihály és Linder Béla) „nem akarnak katonát látni”. Leszerelik a katonákat és feloszlatták a haderőt. Van, aki nem engedelmeskedik a leszerelési parancsoknak. A Székely Hadosztály megkísérli a lehetetlent. Szembeszáll a sokszoros román túlerővel.

Ebben a fegyverszünetnek nevezett állapotban vívjuk a védelmi háborút katonák nélkül, fegyver nélkül. Aztán mikor egy újabb ígélet miatt harc nélkül kivonulunk a Felvidékről, összemlik a maradék ellenállás. A csehek a Dunánál, a románok bevonulnak Budapestre. Amit találtak elloptak. Harry Hill Bandholtz angol katonatiszt lovaglóstorral zavarta el azokat a románokat, akik a Nemzeti Múzeum kincseit akarták teherautóra pakolni.

Ez a helyzet Magyarországon, mikor Franciaországban 1919-ben folynak tárgyalások az új határokról. Angolok, amerikaiak, olaszok, franciák, csehek, románok, szerbek döntéseket hoznak. Az a Franciaország, akiknek az USA megnyerte a háborút eljátszhatja Európa erős emberét. Szövetségi rendszert épít kisantant néven, hogy a Monarchia vagy egy erős Magyarország később ne lehessen ellenfele.

Aztán vége. Rólunk, de nélkülünk meghozták a döntéseket, meghúzták a határokat. A híres és oly sokat hangoztatott wilsoni elvek a nemzetek önrendelkezéséről fel sem merültek. A magyar falfak közepén keresztül húzott határnak semmi köze nem volt az értelmes határrendezéshez. A vasúthoz annál több. A körkörös vasút hálózatunkat levágták, hogy a csehszlovákok eljuthassanak Kárpátaljára. Fontosabb volt, hogy a Duna legyen a védhető határszakasz, mint az a közel egymillió magyar, aki a Felvidéken élt. Elvették a nyersanyagot, a bányákat, az erdőket, a folyókat. Elvették a nemzet 1/3-át.

Nem mindenki nyugodott bele a döntésekbe. Balassagyarmatról a megszálló csehek a lakosság kiverte. Ezért lett a legbátrabb város Balassagyarmat. A nyugati határon a magyar Rongyos Gárda úzte el a bevonuló osztrákokat, amivel elérték, hogy Sopron egy népszavazás keretében dönthetett a hovatartozásáról.

99 éve nem értjük a trianoni döntést. Kétségbeesve keressük a magyarázatot, arra miért történhetett. A legvadabb magyarázatok születnek. A francia miniszterelnök ellenszenva a magyar menyé iránt, a Tanácsköztársaság miatti büntetés, román kéjhölgyek a döntéshozók ágyában, szabadkőműves özszeesküvés, hajózatónak hazudott patakok, de még a táltosok átka is felmerült már.

De mit tehetünk majd' száz évvel Trianon után? Kimondhatjuk újra és újra, hogy Trianon igazságtalan és nem értünk vele egyet. Kesereghetünk, lehetünk dühösek, fojthatunk el érzelmeinket, szembe mehetünk vele, vagy éppen beletörődhetünk.

Vagy, megnézzük, miben van az erőnk: nem attól lesz újra nagy a nemzet, hogy visszatérnek a területek, hanem attól, hogy minden magyar büszkén érzi és vallja az egymáshoz tartozását ott, ahol él. Határoktól, ideológiáktól függetlenül. Belül. És akkor magyarként él itthon, a Kárpát-medencében, Európában, szerte a világban. Európa térképe pedig folyton változik.

dr. Valastyán Pál

**Biztonsági kamera, lakásriasztó,
kaputelefon telepítés, karbantartás
– garanciával**

Biatorbágyi távfelügyelet, etyeki kivonulással!

Gábor Emil (Etyek)

Telefon: 06-20-252-9992 – E-mail: gabor.emil.j@gmail.com

Etyeken vállaljuk szülinapok, esküvők, csapatépítők,
bor és sonka kóstolók szervezését és lebonyolítását.
Páratlan panorámával vár az EtyekVin pince!!

Tel.: 06-30-537-5377 – Facebook: EtyekVin Pince

**GÁZKÉSZÜLÉK SZERVIZ
VÍZ- GÁZ- FŰTÉSSZERELÉS
DUGULÁSELHÁRÍTÁS**

Travnik Ákos – telefon: +36-20-444-2232

**Etyeki házakat, telkeket
KERESÜNK-KÍNÁLUNK**

Etyeki ingatlana eladását bizza etyeki szakemberre!

ImmoTéka Ingatlaniroda

20 éves közvetítői gyakorlat!

Telefon: 06-30-202-1892, 06-30-921-9029

www.immoteka.hu – www.etyek-ingatlan.hu

Cafe Madeleine

KÉZMŰVES KÁVÉ – FORRÓ CSOKOLÁDÉ
TEA – FRISSÍTŐ ITALOK – LIMONÁDÉK
SÖRÖK – LIKŐRÖK – ÓRIÁS PALACSINTA

Házi sütemények friss alapanyagokból
Kézműves fagyalt

Mastercard és Maestro card kártyát elfogadunk

Etyek, Hősök tere

Nyitva: hétfőn szünnap, keddtől-péntekig 7.30-19-ig,
szombaton és vasárnap 9-19 óráig.

Facebook: cafemadeleineetyek

Czimeres Rendezvényház

Esküvők – céges rendezvények – bálók –
baráti összejövetelk varázslatos környezetben.
Díjnyertes pálinkák, kemencés ételek.

Bejelentkezés: 06-70-321-9291

„Kamilla” Virágbolt

Élő- és cserepes virágok, kiegészítők nagy választékban.

Virágok, koszorúk, ajándékok!

06-30-435-9464 Tiszekerné Bozsányi Kamilla

NYITVA TARTÁS:

hétfőtől-péntekig: 6-21-ig

szombat: 6-20-ig, vasárnap: 7-18-ig

Telefon: 06-22/597-058

06-22/597-059

Heti akciós ajánlatunkat megtalálja
a www.webetyek.hu honlapon!

**Etyek külterületén – Öreghegyen
zártkerti ingatlan gyönyörű panorámával eladó!**

Az ingatlan 1562 nm, amin elektromos árammal ellátott,
igényesen megépített kőház és 26 gyümölcsfa – főként
szilva és barack, birs, körte, naspolya, mandula -
található. A földterület folyamatos művelés alatt áll.

Az ingatlan a falu központjától autóval öt percre
található, murvás úton közelíthető meg.

Érdeklődni: +36-30-272-9385

Lottózó

Etyek, Hősök tere 1. (Café Madeleine kávézó mellett)

**KÚTGÉPÉSZET – SZIVATTYÚK
értékesítése és telepítése**

Nyitva: hétfő-péntek: 8-18 óráig, szombat: 8-13 óráig

1873-ban készült bálványprés,
kukoricamorzsoló,
antik ruhásszekrény eladó.

**Érd.: Pacziga Sándor
+36-30-281-4717**

Drága rokonok, barátaim, ismerősök!
Ezúton mondok köszönetet, hogy drága férjem

Turós István

búcsúztatóján részt vettetek,
és közösen emlékezhettünk meg róla.
Köszönöm a felénk áradó szeretetet, energiát,
ami segít nekünk megbirkózni azzal a nehéz teherrel,
ami most ránk nehezedik.

Turós Andrea

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

Kádár Jánosné

temetésén részt vettek, sírjára virágot, koszorút
hoztak, részvétnyilvánításukkal enyhítették fájdalmunkat.
Hálásan köszönjük mindenkinek a nagylelkű segítséget.
Gyászoló család

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik

Tóth Mária (Csoki tanító néni)

temetésére eljöttek, virágot, koszorút hoztak,
részvétnyilvánításukkal enyhítették fájdalmunkat.

Gyászoló család

Gyertyaláng Kegyeleti Szolgálat Kft.

TEMETKEZÉSI ÜGYINTÉZÉS

Biatorbágy, Nagy u. 38. Bicske, Prohászka u. 4.
(református templom mellett) (ügyintéző: Udvardiné Morvai Krisztina)
Tel.: +36-30-217-9639 Tel.: +36-30-278-3283

Éjjel-nappal hívható tel.: 06-30-217-9639

Szennyvíz-szippantás: Transfekál Kft. +36 30 400 2099

Életbiztosítás – lakásbiztosítás
– gépjármű biztosítás
vállalkozás biztosítás – utasbiztosítás

FUNDAMENTA – BEFEKTETÉSEK

Horváth Edina Tel.: +36-30-311-0677

Iroda: Bia Center Üzletház fsz. Biatorbágy, Szabadság út 96.

A Kulturált, Egészséges Etyekért Közalapítvány kuratóriuma köszönetét fejezi ki a Demján Sándor Alapítványnak, hogy jelentős anyagi támogatásával támogatta alapítványunk céljai megvalósítását.

Vida János kuratóriumi elnök

Hulladékszállítás 2019-ben

Kommunális hulladék: minden héten csütörtökön reggel.
Szelektív gyűjtés (műanyag, papír): június 17., július 2., július 15., augusztus 6., augusztus 19., szeptember 3., szeptember 16., október 1., október 21., november 18., december 16.
Házhoz menő üveghulladék gyűjtés: július 9., október 15.

Zöldhulladék gyűjtés (matricával): június 10., július 1., augusztus 5., szeptember 9., október 14., november 11.

(Forrás: Depónia)

Lakásfelszerelés üzlet

a Kossuth Lajos u. 17. szám alatti üzletsoron.

Szeretettel várjuk kedves vevőinket

H-P: 8-17-ig, Szo: 8-12-ig.

Bekkerne Jutka és Orsi – 06-20-234-9658

kosztik

és társa

az Ön megoldása!

- kapu, kerítés építés, felújítás
- lépcsők, vasszerkezetek készítése
- épületgépészeti hiba javítás (fűtés, víz)

Keressenek minket bátran egész évben!

2091, Etyek,
Szabadföld utca 29.

+36 30 954 6936

E-mail: jkosztik@t-online.hu

Cipő javító műhely nyitvatartása

kedden és csütörtökön: 16-18 óráig,
szombaton: 8-12 óráig.

A hét többi napján zárva

Kiss Tibor-Etyek, Körpince köz 2. Tel: 06-70-597-3213

APRÓHIRDETÉS

Matematika, fizika, kémia, német nyelv korrepetálás.
Bender Rudolf, telefon: 06-70-215-6712

Etyek Nagyközség Önkormányzatához és Polgármesteri Hivatalához intézett kérdéseiket minden hónap 10-ig várjuk elérhetőségeinken. Mi továbbítjuk és az újság soron következő számában közöljük az illetékesek választát.

Szerkesztőség

Etyeki Forrás

ISSN 2060-5455

Lapkiadó, szerkesztő: Szabó Erika – Alapító főszerkesztő: Zsédényi Judit

Megjelenik minden hónap elején 500 példányban.

Nyomdai előkészítés: Erdős János – Nyomtatás: PalettaPress Nyomda, felelős vezető: Hursán Mihályné.

A lap megvásárolható Etyeken az alábbi helyeken: PRIMA üzlet,
Lakásfelszerelés üzlet, Éden-Plusz ABC (Kossuth L. u. 3.), Ital diszkont (Hősök tere 1.),
Viola élelmiszerbolt (Alsóhegy u.), Kamilla virágüzlet, Lottózó (Hősök tere).

A közlésre szánt írásokat minden hónap 20-ig várjuk személyesen vagy e-mail-ben.

Szabó Erika (06-30-9421-969), E-mail: raki58@gmail.com – Facebook: Etyeki Forrás

Nem adunk helyet gyűlöletkeltésre, személyiségi jogok megsértésére, egymás lejáratására szánt írásoknak.
Az Etyeki Forrás önfenntartó lap, anyagi támogatásban nem részesül, de szívesen fogadunk minden felajánlást.

Hirdetési árak:

1/1 oldal: 24.000 Ft

1/2 oldal: 12.000 Ft

1/4 oldal: 6.000 Ft

1/8 oldal: 3.000 Ft

1/16 oldal: 1.500 Ft

apróhirdetés:

szavanként 100 Ft.

Anyakönyvi rovatunk

díjmentes!

ITALDISZKONT

ETYEK, KOSSUTH L. 67.

Kávé – Sör
Bor – Üdítő
Rövidital
EnergiaitalFAGYLALT
Kiváló,
minőségi
alapanyagokból
készült
gépi fagylalt

NEMZETI DOHÁNYBOLT

ÜNNEPNAPOKON IS NYITVA!

TERMELŐI
PIAC

MINDEN VASÁRNAP

8-12 óráig a Körpince utcai piactéren

Meghívó

**ETYEKI
mesék**Helyszín: **SEGÍTŐ KÉZ**
❖ INTÉZMÉNYE ❖Április 24., 10:00
Május 22., 18:00
Június 19., 18:00
Augusztus 28., 18:00Szeptember 25., 17:00
Október 30., 17:00
November 27., 17:00
December 11., 17:00

Jöjjen el és hallgassa velünk Etyek történetét azoktól, akik ott voltak, megélték: múltunk hétköznapijait, sorsfordító pillanatokat elődeink hagyatékát, közös történelmünket.

Írjuk együtt az Etyeki Meséket!
... mert ha van kedve, mesélhet is...

Bauer Barbara

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

GólyahírMájus 3-án 4.18-kor 3400 g-mal
és 53 cm-rel megszületett
Nagy Marianna és Nagy Csongor
második gyermeke Nagy Lelle.*Gratulálunk, sikerekben gazdag,
békés családi életet kívánunk!*

Etyek Község Önkormányzata

Lelle nővérével, Nórival**ETYEKI AUTÓSBOLT**Autóalkatrészek forgalmazása minden típusra
Világítástechnika teherautókhoz, munkagépekhez.*Kedvező ár – pontosság – szakértelem*

Etyek Udvar – Kossuth L. u. 2.

E-mail: gulyasetyek@gmail.comwww.gulyasalkatresz.hu

Mobil: 06-20-914-7431

GLS Csomagpont. Feladás,
átvétel! A 13-órás leadott
csomagokat a következő
munkanapon kézbesítjük.**KONTÉNER RENDELÉS
TELJESKÖRŰ GÉPI FÖLDMUNKA**

Kelemen Péter 06-20-919-0194

dr. Ágh-Bíró Zoltán

szájsebész szakorvos

- implantáció
- bölcsességfog eltávolítás
- szájsebészeti műtétek

Telefon:

+36-30-347-1952

dr. Balla Ágnes

fogorvos

- fogpótlás
- konzerváló fogászat
- fogfehérítés

Telefon:

+36-30-260-1681

Biatorbágy, Ady Endre u. 7.

www.biadent.hu

Azonnali kezdéssel
AUTÓSZERELŐT KERESÜNK
KIEMELT BÉREZÉSSEL
budaörsi szervizünkbe.

További információ:
06 30 551 2137

Bemutatjuk Biatorbágy első fogászati CT berendezését

- fogászati CT felvétel
- panoráma röntgen felvétel
- teleröntgen felvétel
- gyors, pontos diagnózis
- nyitott berendezés

Várjuk szeretettel!

Fog

